

Голос України

Влада — Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 49 (1299) ♦ П'ятниця, 15 березня 1996 року ♦ Ціна договірна

КАБМІН ЗАТВЕРДИВ ДОБРУ КОНЦЕПЦІЮ. ЛИШИЛОСЯ—ВИКОНАТИ

Стратегію цих перетворень намічено в концепції державної промислової політики України, затвердженій постановою Кабінету Міністрів.

Україна, відзначається в концепції, має великий інтелектуальний і технологічний потенціал майже в усіх основних галузях промисловості. Враховуючи невідкладність розв'язання багатьох промислових проблем України, основний комплекс заходів, намічений у концепції, передбачено здійснити за початковий період — до 2000 року. Стратегічні положення, що мають визначити майбутню промислову модель України, розраховано на 15—20 років.

Відповідно до Програми діяльності Кабінету Міністрів на початковому етапі мають бути якнайшвидше подолані кризові явища у промисловому виробництві, активізовані відтворювальні процеси, у тому числі шляхом створення промислово-фінансових груп та інших виробничо-технологічних комплексів, реструктуризованих великих підприємств. У цей період має бути подолана енергетична криза при загальному зниженні ресурсоемності виробництва, проведена конверсія і диверсифікація військово-промислових підприємств, що втратили оборонне значення.

Основними групами науково-технічних і виробничих пріоритетів промислової політики на цей період у концепції визначено фундаментальні наукові дослідження, а також галузі і виробництва, за рахунок розвитку яких Україна здатна вийти на рівень світових досягнень, що забезпечать конкурентні переваги на ринку. До них належать розробки нових матеріалів і технологій їх обробки, біотехнології, фізика низьких температур, ядерні дослідження, електроварювання, космічна техніка, нові джерела енергії та екологічний захист тощо.

(Закінчення на 2-й стор.).

НАМІРИ ДОБРИ, ЧЕКАЄМО РЕАЛІЗАЦІЇ

В рамках триденного офіційного візиту в Україну Прем'єр-міністра Королівства Нідерландів Керінніки урядів двох держав Євген Марчук та Вім Кок підписали Заяву про наміри, повідомляє Укрінформ. У ній, зокрема, передбачається укладення у квітні цього року двостороннього документу щодо розбудови та поглиблення співробітництва між Україною та Нідерландами у галузях гуманітарних та культурних зв'язків.

Під час спільної прес-конференції, яка відбулася після завершення переговорів прем'єр-міністрів двох країн, журналістів було поінформовано про коло порушених у їхній питань двостороннього та міжнародного характеру, що становлять взаємний інтерес.

У комісіях Верховної Ради України Хліб — найвища політика

Два дні Комісія ВР з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села «білос» над одним питанням: як, виходячи з уже прийнятої постанови ВР «Про забезпечення проведення весняно-польових робіт у 1996 році», реально забезпечити ті роботи. А суть проблеми така: народних обранців, що входять до цієї комісії, не просто непокоїть, а ятрить душу те, що уряд фактично зриває виконання цього документа.

Міркуйте самі. Хоча з дня прийняття постанови минуло майже місяць, до Верховної Ради й досі не надійшли пропозиції щодо коригування відповідних статей проекту закону «Про Державний бюджет України на 1996 рік», які відкрили б шлях для фінансування весняно-польових робіт.

І ось результат. З коштів бюджетної позики на закупівлю зерна за державним контрактом (а саме за цей рахунок в основному фінансуватимуться роботи на полях) замість 145 трильйонів карбованців, що заплановано, надано лише 8,1 трильйона.

(Закінчення на 2-й стор.).

Усі ми — в одному споживчому кошику

Весна іде — воду несе

Весняну повінь на всій території України можна очікувати у третій декаді березня. Про це повідомили на засіданні оперативної групи постійної урядової Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, яка відбулася в Києві.

За записування метеорологів, до 17 березня не потече — це «світло». Проте вже до 23 березня рівень води в річках збільшиться. Втім, як відомо, звичайним погоди властиво помилятися.

Вище-прем'єр з питань безпеки і надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець, який вів це засідання, повідомив журналістам, що паводок супроводжуватимуть «складності». Проте, за його словами, ті заходи, що їх вживають, мають попередити людські жертви. Тож є думка — «вижиємо».

(Закінчення на 2-й стор.).

ПРОЦЕС РЕФОРМУВАННЯ ПІШОВ

Верховний Головнокомандуючий Збройними Силами, Президент України Леонід Кучма 13 березня зустрівся з керівним складом Міністерства оборони України. Про це повідомила Укрінформ прес-служба Міністерства оборони України.

У своєму виступі Верховний Головнокомандуючий наголосив на необхідності приведення Збройних Сил у відповідність сучасним вимогам, відпрацювання їх оптимальної структури. Президент України зазначив, що процес реформування Збройних Сил, який вже розпочався, є важливим елементом зміцнення національної безпеки держави.

Леонід Кучма представив керівному складу Міністерства оборони начальника Генерального штабу Збройних Сил — першого заступника міністра оборони України генерал-лейтенанта Олександра Затинайка.

УКРАЇНО- РУМУНСЬКА РАДА ПОЧАЛА ПРАЦЮВАТИ

Вчора у Києві відбулося перше засідання міжурядової україно-румунської консультативної Ради з питань торгово-економічного співробітництва. Для участі в ньому прибула урядова делегация Румунії, очолювана Державним міністром, міністром праці та соціального захисту Даном Мірчею Попеску. Він є головою румунської частини міжурядової консультативної Ради. Українську частину очолює вище-прем'єр-міністр України Анатолій Кінах.

У номері

Хліб — найвища політика

(Початок на 1-й стор.).

Отже, село перед хліборобською весною залишається фактично ні з чим. На сьогодні забезпеченість сільськогосподарського виробництва безпечною та дивизійним паливом становить тільки 14-15 процентів. Мінеральних добрив у господарствах є лише 171 тисяча тонн, що становить 8,3 відсотка потреби. Готових для роботи тракторів — 69 процентів необліганого.

А весна уже на порозі. За кілька днів, як твердять сикнопіти, буде різке потепління, сніг швидко зійде з полів, і розпочнуться масові польові роботи.

— Ситуація нинішнього року з формуванням продовольчого фонду країни, — сказав голова комісії Анатолій Даниленко, — значно гірша, ніж минулого. Не зорано сотні тисяч гектарів землі, горно не вистачає насіння, засоби захисту рослин. Як нам поспіяти, чим годуватимемо людей, коли уряд ось так байдуже ставиться до найбільш важливого — забезпечення нашого народу харчовими продуктами?

Останні слова голови комісії були пов'язані, крім усього іншого, з тим, що ряд міністрів, віцепрем'єрів, незважаючи на настійливі запрошення комісії взяти участь в обговоренні цих принципів важливих питань, на засідання так і не з'явилися...

Виходячи із сказаного, комісія визнає нездовільною роботу уряду з виконання названої постанови. Враховуючи катастрофічний стан з ресурсами і фінансовим забезпеченням проведення весняно-польових робіт цього року, було визнано за потрібне терміново винести це питання на розгляд Верховної Ради України.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Кабмін затвердив добру концепцію...

(Початок на 1-й стор.).

У концепції подано моделі удосконалення структури науково-технічного потенціалу, що буде привнесений у відомості з високим рівнем. 25 відсотків цього потенціалу становитимуть національні наукові центри, що формуються на базі науково-дослідних інститутів, які вєдуть фундаментальні дослідження. Головні галузі науково-технологічних центрів створюватимуть відповідно до довгострокових національних пріоритетів. До 30 відсотків має бути доведена частка потенціалу «фірмової» науки, що охоплює виробничі науково-дослідні підрозділи різних форм власності.

В окремий розділ концепції виділено територіальний, соціальний і екологічний аспекти промислового виробництва. Зокрема, поступова децентралізація управління промисловістю створить умови для підвищення економічної самостійності регіонів. У концепції намічено заходи щодо стримування безробіття, керування інфляцією, соціального захисту малозабезпечених, реформування системи оплати праці, соціального та пенсійного забезпечення.

Постановою уряду, якою затверджена концепція державної промислової політики України, доручено Міністерству економіки разом із заінтересованими міністерствами і відомствами, Національному академію наук розробити у тримісячний термін конкретні заходи та механізми реалізації положень концепції.

ДОКУМЕНТИ ДО ВІЗИТУ

В рамках підготовки до майбутнього візиту в Україну президента Російської Федерації Бориса Єльцина у Кабінеті міністрів під головуванням першого віцепрем'єр-міністра України П.Лазаренка відбулося друге засідання української частини змішаної українсько-російської комісії зі співробітництва, яку утворили президенти України і Російської Федерації, підписавши 16 січня поточного року відповідну угоду між Україною та Російською Федерацією.

На зазначеному засіданні комісії обговорено 17 питань, пов'язаних з підготовкою до візиту президента Росії в Україну на початку квітня цього року, та питання до першого засідання змішаної комісії під головуванням Є.Марчука і В.Чорномірдіна, яке має відбутись напередодні візиту президента Російської Федерації.

Зокрема, заслухано інформацію відповідального секретаря української частини комісії, першого за-

ступника міністра зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі В.Гладуша про консультації, проведені групою українських експертів у Москві 6—7 березня ц.р. з питань порядку денного першого засідання змішаної комісії і проектів рішень до них.

За взятим узгодженням перебіком на обговорення комісії вноситься 15 питань. Передбачається обговорити найактуальніші проблеми відносин між обома державами, а саме: про виконання Сочинських домовленостей з питань Чорноморського флоту, про торгово-економічне співробітництво у 1996 році та реалізацію режиму вільної торгівлі, співробітництво у галузі атомної енергетики, у дослідженні космічного простору, виконання двосторонньої Угоди про взаємне визнання і регулювання відносин власності, розблокування валютних коштів громадян України на рахунках Зовнішньоекономічного банку Союзу РСР.

Для виживання преси

Як відомо, народні депутати України працюють цей тиждень у комісії.

Зокрема, Комісія з питань законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації на своїх засіданнях 13 і 14 березня розглянула два законопроекти, які стосуються діяльності видавничих та засобів масової інформації. Один із них — «Про державну підтримку преси» (робоча назва). Не секрет, що чимало газет за нинішніх умов виживає з неабиякими труднощами, особливо ра-

йонні. Отож комісія хоче закріпити правові механізми виживання преси. Одна із статей законопроекту, до речі, стосується особливостей приватизації підприємств поліграфічної промисловості.

Як повідомив голова комісії Віктор Понеділок, народні депутати постійно обговорювали і законопроект «Про порядок висвітлення діяльності державних органів і посадових осіб» (робоча назва).

Вл. інф.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення доповнення до Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито»

Верховна Рада України постановляє:

Доповнити частину першу статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року №7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993р., №13, ст.113, №26, ст.281, №49, ст.459; 1994р., №28, ст.241, №29, ст.257, №33, ст.300; 1995р., №13, ст.85, №14, ст.90) пунктом 37 такого змісту:

«37) громадяни — за позовами про відшкодування збитків, завданих не-

поверненням у терміни, передбачені договорами або установчими документами, грошових та майнових втрат, які були залучені до акціонерних товариств, банків, кредитних установ, довірчих товариств та інших юридичних осіб, які залучають кошти та майно громадян».

Президент України
Л.К.УЧМА.м.Київ,
20 лютого 1996 року.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

У Комісії з питань законності і правопорядку триває робота над удосконаленням кримінально-правового регулювання правопорушень у певних сферах державного і громадського життя. Зокрема, робочі групи вивчають законодавчі пропозиції народного депутата України А.Раханського про виключення із Кримінального кодексу статті 215-3 (угон автотранспорту) з огляду на те, що цей злочин по суті є крадіжкою чужого майна. Проаналізовано подання Кабінету Міністрів щодо декриміналізації, з урахуванням реального економічного становища, спекуляції тощо.

Депутати О.Матковський, В.Недгарайло спільно з фахівцями В.Смітеном, Г.Агафоновим працюють над удосконаленням підготовленого за дорученням комісії проекту Кримінального кодексу. Опрацьовано деякі положення, запропоновані фахівцями місцевих правоохоронних органів, вміщені до модельного кримінального кодексу та деякі інші. Цей законопроект внесено на розгляд Верховної Ради.

Нещодавно у Санкт-Петербурзі відбулися засідання постійної комісії Міжпарламентської Асамблеї СНД, на яких

були присутні як спостерігачі, члени української парламентської делегації у складі десяти народних депутатів України.

Як повідомив народний депутат В.Брит, на засіданні постійної комісії МПА з екології і природних ресурсів було розглянуто організаційне питання, пов'язане зі змінами у складі комісії, які викликані виборами, що відбулися до парламентів деяких країн СНД останнім часом. Була уточнена сфера предметної компетенції діяльності постійної комісії. До неї, зокрема, віднесено екологічна безпека країн Співдружності, раціональне природокористування і ресурсозберігаючі технології, питання участі у рамках міжнародних конвенцій і угод, екологічна освіта.

Розглянуто проект постанови МПА «О разработке программы модельного законодательства в Содружестве Независимых Государств», а також затверджено перелік законодавчих актів і рекомендацій, які пропонуються розробити постійною комісією МПА з екології і природних ресурсів. А саме:

«Об особо охраняемых природных территориях»;

«Об экологической безопасности».

«О защите населения и территории от чрезвычайных ситуаций и техногенного характера»;

«Об использовании нетрадиционных возобновляемых источников энергии»;

«О санитарно-гигиеническом благополучии населения» тощо.

На прохання Секретаріату Верховної Ради української делегація передала комісії перелік законів, постанов, рішень, прийнятих з питань охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів за поданням Комісії з питань екологічної політики.

Стурбованість української делегації викликала інформація, яку зробила перший заступник Голови Комісії МПА з екології і природних ресурсів, Голова Комітету Державної Думи Росії з екології Т.Злотнікова про Указ Президента Російської Федерації в якому йдеться про знищення хімічної зброї «там, где она хранится», а також про прийнятий Державною Думою Росії у першому читанні Закон «Про знищення хімічної зброї, який за суттю не відрізняється від Указу Президента. Зважаючи на відсутність надійної технології знищення цієї зброї, хвилює та обставина, що ця акція

може бути здійснена у небезпечній близькості від кордонів України, де розміщена певна кількість хімічної зброї і є густонаселені території.

Комісія Верховної Ради України з питань екологічної політики звернулася до Прем'єр-міністра України з проханням доручити відповідним органам вивчити це питання і проінформувати комісію, чи існує загроза для населення та оточуючого природного середовища на території України у разі здійснення акції по знищенню хімічної зброї Росією і про кроки, які здійснює уряд України щодо цього.

На думку В.Брита, розширення контактів Верховної Ради України з МПА, вирішення питань про входження у МПА, розгляд якого на протязі вже довгого часу блокується певними силами у Верховній Раді, дало б можливість нам певною мірою реалізувати свої потенційні можливості у законотворчості, взяти активну участь у розробці рамочних законів і рекомендацій для СНД, сприяло б зміцненню авторитету України.

Прес-служба Верховної Ради
України.

Весна іде — воду несе

(Початок на 1-й стор.).

Вінниця
Засапуються
човнами

У прикордонному місті Мотилів-Подільському, затиснутому високими горами, ще й понині пам'ятають повінь початку 70-х років. Місто нагадувало тоді італійську Венецію. Люди евакуювалися за допомогою човнів та військових амфібій.

Такої повені у нас більше не було, — каже голова постійно діючої протиповенної комісії, заступник голови міськради Валерій Осатий, — вітаю, як введено в дію Нововідростківський ГЕС, рішень води у Дністрі став регульованим.

За словами співрозмовника, у якого прямих телефонних зв'язків з ГЕС, водосховище нині заповнене не цілком, тож можна сподіватися, що цієї весни річка не вийде з берегів. І все ж про всяк випадок у місті приписано 40 амфібій плавзасобів.

А ось у селах Козіві і Ангичах, також розташованих на березі Дністра, уже почалася евакуація. Прихопили деякі запаси харчів та найнеобхідніші речі, люди, не чекаючи бід, покидають оселі, перебираються до родичів, знайомих в інші села. За словами заступника голови райдержадміністрації Василя Ткача, який очолює комісію з надзвичайних ситуацій, тут, у зоні затоплення, можуть опинитись будинки майже 200 громадян. У названих населених пунктах, розташованих на відстані близько 15 кілометрів від ГЕС, тривають роботи зі зведення каскаду гідротехнічних споруд, так званої акумулювальної ГЕС. Щоб запобігти лавині, спеціалісти ГЕС споруджують відвідний канал, завдовжки 800 метрів. Роботи вже мали б завершитись, але постає проблема з прокладанням резервної лінії електропередач. У разі стійкої подана електроенергії мала б жити два комплекси з відкачування води.

Дніпропетровськ
Що питимемо?

Весняна повінь у багатьох регіонах України загрожувала, крім усього іншого, ще й погіршенням питної води. Причини відомі і вченим, і практикам. Як і загалом відомо надто гострі проблеми із забезпеченням населення доброякісною водою. Науковці, а також конструктори та розробники промислових очисних споруд, побутових очисних пристроїв збиралися у Дніпропетровську, щоб визначитися з техніко-технологічною політикою вододлявання в Україні. Звісно, варіанти розв'язання проблем є, але для їх реалізації потрібні кошти і неабиякі старання.

ВЛАДУ НЕ ДАРУЮТЬ...

МУКАЧЕВЕ — одне з найстаріших міст України з давніми традиціями самоврядування. Корені їх сягають у далекий 1376 рік, коли королева Угорщини па Польщі Єлизавета дарувала місту статус привілейованого й дозволила власну печатку. А 1445 року Мукачевому надано славнозвісний *Маздебурське право, себто право на самоуправу*. Зберіглася тенденція до самоврядних проєктів і в наш час.

«Мукачеве давно живе і працює у своєрідному автономному режимі, — так розпочав розмову голова міської Ради Василь Ільбто. — Насамперед взяли під контроль роботу підприємств, незалежно від форм власності. На жаль, нині чинні фінансово-податкові системи не дають змоги трудовим колективам міцно стати на ноги. Тому, щоб поліпшити економічний стан підприємств, вирішили кооперуватися із закордонними партнерами. Так, колишня алмазна фабрика стала спільним підприємством з відомою австрійською фірмою «Ошнер». Завод «Гончиріла» співпрацює з «Філіпсом» — виготовляє головки до відеомегнітофонів. Знана шведсько-німецько-австрійська «ІКЕА» налагоджує з мукачівськими мебелівниками виробництво стільців, за німецькими замовленнями працюють швейна фабрика, фірма «Едельвейс». Стає до ладу СІП з випуску трансформаторів. Усе це дає змогу стабільно поповнювати міський бюджет і відповідно регулярно виплачувати пенсії, зарплати лікарям, педагогам, культурним працівникам тощо. До речі, зберегли в місті всі дошки на містечкій за-

клади, медичні установи й навіть продовжуємо дещо будувати. Приміром, будинок правосуддя, СІП № 13, 20-квартирний будинок для комунальників, музичну школу тощо. Нещодавно ввели в експлуатацію сучасну АТС на 1000 номерів, відкрили філіал університету «Поділля», картинну галерею, триває реконструкція історичної частини міста, відомого замку «Паанок». Маємо також намір з допомогою угорських колег передбачити одну з котельень міста в теплоелектростанцію.

— І все це з бюджетних коштів?

— В основному так. Хоча із заробленої нами суми місту залишають лише 49 відсотків. На моє глибоке переконання, бюджет слід формувати за принципом «хто як працює». Звичайно, дещо можна й перерозподілити. Але лише після того, як головний «постачальник» бюджету виконає свою програму. Не дотримуватися також вимоги Закону про місцеві Ради і органи самоврядування стосовно формування бюджету «знизу дотригати». На практиці все навпаки. Набрало іздати в Київ і випрошувати те, що самі заро-

били. Так і живе багато хто за рахунок інших. Вважаю, що прийнятий у першому читанні проєкт закону про Державний бюджет на 1996 рік є дискримінацією усіх територій України.

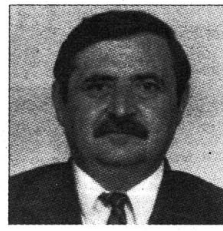
— А чи впливають органи місцевого самоврядування на процес приватизації?

— Безперечно. Створено відповідну депутатську комісію, без якої не вирішиться доля жодного приватизаційного об'єкта. Переварту й певне сприяння надаємо тим, хто націлений на виробництво з місцевої сировини. Орієнтація винятково на закупівлю та перепродаж західних товарів неправильна. Бо може настати час, коли наші люди зовсім втратять кваліфікацію і будуть нездатні витовлювати конкурентоспроможну продукцію.

Сьогодні дошкає нашім товаровиробникам й енергетикам криза. Щоб працювати в жорсткому режимі заощаження енергії, з ініціати мискивником складено графік роботи підприємств і в нічні зміни та вихідні. А може, варто було б об'єднати міністерства енергетики та вугільної промисловості, щоб хоч у такий спосіб зняти між ними міжвідомчі бар'єри?

— Нам відомо, що представників «самостійного» Мукачева часто запрошують на різні міжнародні семінари з питань самоврядування...

— Періодично обмінюємося думками з колегами з міст Матесака (Угорщина), Прішви

Василь ІЛЬБТО.

(Словачина), Зента (колишня Югославія), Пасі-сюр-Ор (Франція), а торік взяли участь у спеціальних семінарах у Польщі та Великобританії. Узагальнивши побачене, вирішили запровадити у себе за методикою ООН спеціальне навчання депутатів. Назву лиши кілька тем з програми: «Депутат у ролі лідера, контролера, представника влади», «Депутат у ролі особи, що формує політику», розпоряджається фінансами, приймає рішення, веде переговори» тощо. Відраділи й забутий День депутата. Протягом нього народні обранці мають змогу в неформальній обстановці поспілкуватися одне з одним, членами виконкому, головами комісії. За потреби залучуємо цього дня окремих начальників управлінь, керівників служб тощо.

Практикуємо також щомісячні наради керівників. Радимося, визначаємо пріоритети, підітожковуємо безінцидентних. А «сидів» залучуємо на виконкомі, тих, хто не хоче працювати, звільняємо. Так, розпорядилися з керівник крилоком директором молокозаводу,

начальник «Приладобудмонтажу», на «прісиді» ще близько п'яти керівників.

— А це не повернення до старих похмурих часів?

— Похмурих часів не було, а похмурі люди. І тоді, і тепер. А це влада не дають, а беруть і застосовують.

— Це щось схоже на диктаторство...

— Аж ніяк ні. У своїй роботі спираюся не лише на депутатський актив, а й на той самий директський корпус. З бійцями з них у мене склалися тісна співпраця, і я щиро вдячний їм за розуміння й підтримку. Переважає частина керівників — це прогресивні люди, справжні патріоти Мукачева. Іх роль у вдосконаленні самоврядування у місті назвичайно велика.

— У такому разі кого б відзначити?

— Насамперед директорів ВО «Мрія» Юрія Пересту, фірми «Едельвейс» Петра Басараба, СІП «Ошнер» «Мукачеве» Володимира Даньчакського, «Будкерміка» Василя Кошека та багатьох інших. На жаль, не все від них залежить. Багато чого потрібно вирішувати на вищій щабелі влади. Зокрема, в галузі енергетики, податків, кредитів, взаєморозрахунків, постачання сировини, митного регулювання експорту-імпорту тощо. Якщо у вищій ешелоні влади зможуть розв'язати хоча б найнагальніші проблеми, то й органи місцевого самоврядування зможуть працювати ефективніше.

Розмову вів
Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Точка зору

ПРОГОЛОШЕННЯ України демократичною, соціальною і правовою державою, її вступ до Ради Європи накладає на всі державні органи низку важливих зобов'язань, серед яких найважливішим є реальне забезпечення прав і свобод людини і громадянина на основі визнання їх пріоритетом серед інших людських цінностей. Проте забезпечення прав конкретної людини не може вступити у суперечність із загальнодержавними інтересами і здійснюватися за рахунок послаблення державності України. У слабкій державі, з низьким авторитетом її органів і правдою, неможливо реально захистити людські права, а принцип їх пріоритетності зафіксований лише на папері.

У сучасних умовах істотно переглянути роль держави стосовно громадян. Її обов'язок полягає не в тому, щоб постійно «опікати» їх, як це було за часів тоталітарного режиму, а в тому, щоб створити і гарантувати людям реальні можливості для реалізації їх прагнень і творчих здібностей у різних сферах діяльності. Проте є ще чимало конфліктних правозастосовувальних ситуацій, в яких державні органи та їхні службовці особи просто зобов'язані використати свої надані повноваження для того, щоб захистити права і законні інтереси громадян, колективів, соціальних та національних груп від протиправних зазіхань. Визначне місце серед них посідає прокуратура.

Правозахисна роль прокуратури дуже різноманітна. Вона виявляється при здійсненні її органами як наглядових, так і ненаглядових функцій. Відповідно до ст. 4 Закону України «Про прокуратуру» її діяльність має захищати від неправових посягань на особисті права і свободи людини та громадянина, соціально-економічні і політичні, гарантовані Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами. Якщо захист соціально-економічних та політичних прав здійснюється прокуратурою насамперед шляхом загального нагляду, то захист особистих прав і свобод (недотримання житла, таємниця листування тощо) — в основному завдяки наглядові за додержанням законів органами дізнання і попереднього слідства.

Поряд із захистом прав і законних інтересів окремих громадян на прокуратуру покладено також і завдання додержання законності у таких

важливих сферах, як економічна та правоохоронна (п.3-й ч. 1-ї ст. 19-го Закону про прокуратуру). Обидва ці напрямки нагляду якнайтісніше пов'язані із захистом прав громадян. Так, усунення наслідків втручання прокуратури порушень законодавства про приватизацію майна державних підприємств у ряді випадків спрямоване на захист інтересів трудових колективів як можливих суб'єктів приватизації і громадян — потенційних власників приватизаційних майнових сертифікатів. Ліквідація правопорушень у діяльності довірчих товариств (трастів) сприяє поверненню громадянам коштів, залучених до обігу обманими шляхом. Що ж стосується порушень законодавства про охорону довкілля, то боротьба з ними засобами прокурорського нагляду, особливо в районах із підвищеною екологічною небезпечністю, спрямована насамперед на охорону здоров'я людей від шкідливих впливів екологічних правопорушень.

Оскільки прокуратура об'єктивно є органом найвищого наг-

ду за додержанням законності, її правозахисна роль виступає насамперед у тому, що вона активізує заходи до усунення і попередження порушень законів у діяльності органів відомчого управління і контролю. Це стосується як випадків, коли вони в процесі своєї діяльності безпосередньо порушують права окремих громадян, так і виявів бездіяльності з їхнього боку у встановленні й усуненні порушень законності підпорядкованим

уповноваженим з прав людини при Національних зборах, оскільки вони немовчуже дублюють одну з функцій. Існування подібних інституцій у країнах Заходу пояснюється тим, що там функції прокуратури обмежені в основному порушенням кримінального переслідування та підтриманням державного обвинувачення. Тому механізми перенесення на наш ґрунт практики цих держав явно недостатні. Хоча б з тієї причини, що

прокурорське втручання найефективніше, коли особина увага приділяється в органах прокуратури якнайшвидшому вирішенню скарг громадян, які потребують підвищення соціального захисту (інвалідів, пенсіонерів, «чорнобильців» та ін.).

У разі потреби прокурор може взяти до свого розгляду скаргу, віднесenu до компетенції суду і, за можливості, усунути порушення закону чисто загальнонаглядовими заходами або ініціювати судовий захист права, звернувшись до суду з відповідною заявою.

На наш погляд, у майбутньому закон про прокуратуру необхідно надати прокурорів право розглядати будь-які скарги, в тому числі і віднесені до компетенції суду, якщо вони стосуються порушень законності. Позасудовий порядок їх вирішення в сучасних умовах має деякі істотні переваги, дозволяючи якнайшвидше усунути порушення прав шляхом безпосереднього звернення прокурора до компетентного органу або службової особи. Отже, в кожному конкретному випадку прокурор сам має вирішувати, як йому діяти: попередити зацікавлену особу самостійно звернутися до суду, звернувшись із заявою до суду і її експертів чи вдатися до застосування загальнонаглядових засобів.

Однією з особливостей державства прокуратури є те, що на неї покладено розгляд скарг і заяв не лише громадян, а й юридичних осіб: підприємств в особі їх власників, органів управління і контролю, громадських організацій, трудових колективів тощо. Оскільки за інтересами юридичних осіб, як правило, стоять інтереси окремих людей чи груп, вважаємо виправданим поширени на них такий само порядок розгляду звернень, як і до громадян. Це полегшить доцільно закрити у новому Законі України «Про порядок розгляду звернень», прийняття якого необхідно прискорити.

Михайло КОСЮТА,
прокурор Волинської області, державний радник юстиції 3-го класу.

Кого і як має захищати прокуратура

ми їм установами та службовими особами.

Оскільки діяльність прокуратури має публічний характер, то її органи часто виявляють заходи для усунення порушень прав громадян навіть за відсутності їх звернень, за результатами перерок виконання законів. Це особливо важливо в умовах нерозв'язності правової свідомості значної частини населення України, яке часто-густо не знає про свої права і способи їх захисту, зокрема шляхом звернення до суду. Та й неформованість у нас судової системи в порівнянні з країнами Заходу часто робить малорезультативним для громадян усунення порушень його прав через суд. Тому ослаблення правозахисної ролі прокуратури через ліквідацію функцій загального нагляду, на чому налягають деякі фахівці в галузі політики і права, є прийнятним передчасним.

Якщо у новий Конституції України прокуратура визначити органом захисту прав і свобод людини, то виключно серйозні сумніви потреба створення інституту

треба вишукувати кошти — і нема! — на створення ще одного державного органу.

Відповідно до ст. 12-ї чинного Закону про прокуратуру її правозахисна діяльність може бути пов'язана з розглядом і вирішенням заяв і скарг у справах, не підлягаючих суду. На практиці прокурори часто намагаються усунути порушення прав громадян за їхніми скаргами безпосередньо, хоча формально за змістом закону вони в таких випадках можуть лише роз'яснити йому чи іншому громадянину, що він має право на судовий захист. При тому прокурори виходять з потреби негайного усунення порушення законності для попередження невідворотних наслідків і вдаються до внесення прописів (ст. 22-а Закону про прокуратуру) або до опротестування незаконних актів (ст. 21-а закону). До речі, опротестований прокурором незаконний акт органу влади чи самоврядування може порушувати права не лише окремого громадянина, який звернувся із скаргою, а й права інших людей. У подібних випадках

У номер

• Кіровоград

Заборонами успіху не досягти

Припинилося куріння у службових приміщеннях облуправління внутрішніх справ та його міськрайонних підрозділах. Його заборонено наказом начальника управління. Але, розуміючи, що заборонами успіху не досягти, керівництво вирішило шукати співробітників, які не палять або публікують шкідливі звички, надавати відпустки у зручний для них час, пувати на відпочинку та інше.

• Крим

Колишні працівники спецслужб об'єднуються

Як один з факторів, який повинен протистояти несприятливому розвитку подій на півострові, розцінив прем'єр-міністр Автономної Республіки Крим Аркадій Демиденко асоціацію колишніх працівників спецслужб «Єдність». Асоціація захищає інтереси майже 6 тисяч колишніх співробітників КДБ, СБУ та розвідки, котрі мешкають на півострові.

У 1996 році асоціація, як повідомив голова її ради полковник у відставці Ігор Зінченко, ставити собі за мету зменшення зв'язків з аналогічними організаціями в Україні та інших країнах СНД, захист колишніх працівників спецслужб, створення кредитної спілки членів асоціації і адаптацію їх у ринкових умовах.

• Луцьк

Зійшов з рейок поїзд...

Поблизу села Савидники Ковельського району Волинської області зійшов з рейок вантажний поїзд. Перекрилося симпатичне автогість, що були завантажені мінеральними добривами, комбі-кором, зерном, щебеном, графітом. Людських жертв немає. Залізничний состав, сформований на станції Ківерці, прямував до Ковеля, а згодом має вирушити до Польщі. За попередніми підрахунками, збитки, заподіяні аварією, становлять кілька мільярдів карбованців. Ведеться розслідування причин аварії.

• Суми

«Під чорним тавром»

Таку назву має книга, видана в Лебедині. Її автор місцевий письменник Борис Ткаченко утворює 30 літ збирає матеріали і свідчення про голодомор 1932-33 років в Україні, і на Сумщині зокрема. В обласній бібліотеці відбулася презентація твору, усім учасникам якої автор вручив свою книгу з автографом.

• Донецьк

Що за житло без реформи...

Керівництво Донецької облдержадміністрації перше в Україні почало здійснювати житлову реформу. Заступник голови облдержадміністрації О. Лук'янченко підписав відповідний документ з представниками США про створення на території відпочинку у справах реформ житлових кооперативів. Передбачено розвиток усіх трьох форм власності на житло — державної, кооперативної та приватної.

• Хмельницький

Петер Келлер професор Подільської академії

Ім'я Петера Келлера, громадянина ФРН з міста Висбадена, добре знають подільці у колишній столиці УНР — Кам'янці-Подільському. Кілька років поспіль відставний директор автопідприємства привозить у місто під Смигирівом гуманітарну допомогу — одяг, харчі, ліки, організовану лікування дітей за кордоном. І ось на черговему засіданні вченої ради Подільської аграрно-технічної академії надала Петеру Келлеру звання професора. Тепер Келлер читав студентам академії лекції з бізнесу, підприємництва і маркетингу.

Із «Золотим дитям» на даху

В Одесі почав діяти унікальний концертно-виставковий комплекс

В ААСНЕ, скульптуру бєсєвітнє відомого майстра Ернста Неїзвестного «Золоте дитя», що символізує минуле й, будемо сподіватися, майбутнє процвітання Одеси і Причорномор'я, встановлено на площі перед морським вокзалом торік. Мало хто донедавна знав, що тієї ж дитини судилося бодноче стати дахом унікального не тільки в Одесі, а й, безперечно, в усіх Україні концертно-виставкового центру. Тож ті, хто юряться навколо «Золотого дитини» чи хніпає на пасажирське судно, можуть тільки здогадуватися, що в них «під ногами» в цей час відбувається грандіозне шоу, виставляються експонати з десятків країн чи засідає, обговорюючи свої проблеми, діловий люд.

Ідея створення комплексу в початку порту Миколаї Павлюка та його оточення вилзла під час реконструкції морського вокзалу. Його докорінне оновлення остаточно утвердило в рішенні: приміщенням під привокзальною площею можна знайти айше застосування (під площею тривалий час розміщувався гараж для авто-навантажувачів). Отож вважали за гараж силами фірми «Тегола Канадє», яка себе добре зарекомендувала. З часом під контролем заступника начальника пасажирського комп-

лексу з питань будівництва Анастолія Горбатюка, під «Золотим дитям» закипала робота. Тепер її в основному закінчено, центр почав діяти. Першою астіткою стала міжнародна виставка-симпозіум «Ваш дім — Одєса-96», яка відбулася тут 15—18 асіткою нинішнього року. Ділові люди із зарубіжжя, а в виставці взяли участь фірми більш як десяти країн, відзначили: і сама зала, де виставляли експонати, й підсобні приміщення відповідають найсучаснішому рівню.

Організатори виставки, передусім інноваційний центр «Морські технології», очолюваний Віктором Денисовим, уже подали розклад своїх заходів тут до кінця року. Тож у березні відкривається міжнародний автосалон «Південна Пальміра», потім одна за одною п'януть міжнародні виставки: «Бот-

шоу-96», «Рекала й інформація», «Розвиток портів», «Хороша й безпека». Очікується, що з настанням тепла і припливом до Чорного моря відпочивальників свій розклад запропонують і концертні бригади, театри, окремі інноватори, будинки моделей.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одєса.

В ефірі «Нова хвиля»,

або Чим заповнюється ефір

В ЕФІРНОМУ просторі Херсонщини працюють 46 телерадіоорганізацій. Однак останніми часами «державні» дєдлає тїснїна, так би мовити, незалежні студії, студії, телевізійні й аудіо-продукції бєть промислових жєвїанїв обласї.

— Оцінки можуть бути суб'єктивні, тому краще звіритися із законом, — пропонує представник Національної ради з питань телебачення і радіомовлення в області Владислав Добуш. — Не оствїню рїдї відірвє захист національних інтересів, пропаганда культурних цїнностей, творчий потенціал тих, хто створює програми, чїє знання аудиторії.

На думку багатьох глядачів, декому бракує саме цього, незважаючи на спроби конкурувати з державними телерадіокомпаніями. Нєшодївно, наприклад, промисловцям передчї потужної у технічному відношенні телестанції «Гєлє». І що? Рїдї незалежні телевізійники 90 відсотків відпродукції озвучують російською мовою. Вїдгїдї ефірний час відіють російські передачі «Гїтї», а пїзній одї, траплялося, не требувалї відгїтїво порнографію, яка, до речї, на відірвїну коштує недєшево. Натомїсть власних програм, побудованих на місцевому матеріалі, бракує, вважє Владислав Добуш.

Щє одїн приклад. Понад 7300 абонентів в Херсоні, Каховці, Гєнїсїчєскє облєстувє асоціація кабельного телебачення. Пропонувалє нею «художня познєва» здебільшого високою якїстю не відзначається. Тож представництво застерєгло асоціацію протїв орїєнтування на низькопродуктивну, використання ефіру бєз лїцензї, як є рєшєннєм кажїмо, радіостанція «Будувє». Втім, представництво враховує готовність виправляти помилки.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Цей дім завжди відкритий...

До архітектурних пам'яток Південного берега Криму належить і оригінальна будівля у мавританському стилі — будинок-музей академії архітектури О. Бекетова в Алушті.

Олексій Миколайович Бекетов (1862—1941) — талановитий зодчий, добре знавчий в Україні та за її межами. Достатньо пройти центральними вулицями і майбутнього його рідного Харкова, щоб побачити чудові архітектурні ансамблі і окремі будинки, споруджені за його проектами, що тішать око й нині.

Цього року минає 100 років будинку Бекетових в Алушті, архітектурній пам'ятці кінця XIX століття, автор — О. Бекетов. Тут гостювали, відпочивали чудові представники родини Бекетових — Алевських, чїє імєна вївійшло в історію світової й вітчизняної науки, культури, освіти: Хрїстїна Даниїлівна Алевська — вєдє-прєзїдєнт Міжнародної ліги просвітників, її дочка Хрїстя Ал-

чевська — українська поетеса; сини: Григорій — композитор, Іван Алевський — співак зі світовим імєнем. Частині й бажаним гостем тут був Анатолій Миколайович Бекетов, дїд Олександра Блока, вчений, ботанік-дарїніст; Микола Миколайович Бекетов — засновник фізичної хїмії, батько архїтектора...

Нїні в будинку-музеї академії архїтектури О. Бекєтєва свєтло: відкрїєлєся виставка заслуженого художника України Якова Бєсовє «Пєтербурзькї мотиви» та «Мїй Крїм». Цї двє цикли акварелї — унікальна колекція, подарована художником музеєві до ювілейної дати.

У старовинних традиціях давних вечорів лунали поетичні дачки, музика і теплє слєва на адресу Якова Олександровича, чїя творчість несє людям радїсть і є сторїною в історїї живопису Крїму й України.

Людмила ЦІГАННИК.

Гастролі

Переможці вирушають за океан

Щє одїм свїдєнням високого рївня виконавської майстерностї першого Міжнародного конкурсу юних піанїстів пам'ятї Володимира Гєрїцєва сталє запрошення українських переможцїв у гастрольну поїздку по США. Разом із головною журї, композитором і виконавцем Іваном Карабїєвичем, у березні вони вирушають до Нью-Йорка, а потїм у штат Нью-Джерсі, Фїладельфію та Вашингтон. Серед переможцїв — лауреат першої премїї Олексїй Сїмов та нагороджений другою премїєю Олексїй Колтаков. Щє одїн лауреат першої премїї Шалї Кохєн із Ізраїлю вїє чєкає у США своїх товаришїв по творчому змагання, — по-відомїє Українформ.

Спорт

сво. А ще й б відзначє великою обсяг робєт, а виконєю Григорієм Леонєвичем. До речї, цїєй фєрмєрє продає контракт з клубом до 1997 року.

Отже, сїмферопольцї не спроможтї зробити подарунком на день народження своєму гравцєві Ігорєву Волєкову (їєму виповнює 31) приємні у вїгдїєчї нїчє. Мє вїшнє свєтє й на капїтана кївськєї армії Миколє Волєпєска у день його 24-рїччє. «ЦСКА-Борїсфєн» упустиє нїчєю в Одєсі за пїлторн хвїлїнь до фїнального свєтлє. Оцє нємає, так нємає! Лєгко розбїрєлєся з аутсїдєром на його полї «Дїпрє», вїє, з усьогє вїдїю, добре готовнє до другого кола. Вїдгїнує дав м'яч проведєн Сергїєм Мїзїєном, мїєй першєго до дїпрєпетровськєї командї з кївськєго «Дїнамо». Щє ж, Сергїє — кандїдат до національної збірної, і її прихильникєв має радєуватї його результатївність в останїх поєдинках.

Наступний тур у вїщїй лїзі вїбудється в понедїлок.

Вїктор БРАНИЦЬКІЙ.

У сніговому полоні

Чемпіонат країн з футболу. Вїща лїга, 18-й тур.

Крїєбєс — Прикарпаття 2:1. 2200 глядач. 0:1 Савка, 32; 1:1 Григорчук, 72, 2:1 Мальцьєв, 86. **Дїнамо — Таврія** 2:0. 1500. 1:0 Косовський, 7; 2:0 Шкєпанєв, 30. **Волїня — Карпатї** 1:0. 3700. Мозолєв, 57, з пеналтї. **Зорє-МЄЛЄС — Дїпрє**. 0:3. 3000. 0:1 Мїзїн, 18, 0:2 Пєлєшїня, 59, 0:3 Мїзїн, 71. **Шхєтар — Тєрєдє**. 2:1. 2000. 1:0 Ковалєв, 60, 2:0 Крїєвєв, 70, 2:1 Вєрнїчук, 75. **Мєтєлург — Нїва (Тєрнопіль)** 1:0. 2500. Лукєвич, 48. **Крїємїнь — СК Мїковїч**. 3:2. 6000. 1:0 Мєтєсєв, 65, 1:1 Бугай, 68, 2:1 Ателєв, 76, 3:1 Крїєвєв, 88, з пеналтї. 3:2 Бугай, 88. **Зїрка-МЄБАС — Нїва (Вїнїцїє)** 1:0. 9000. Борєнєв, 32. **Чорноморєц — ЦСКА-Борїсфєн**. 1:0. 3500. Козєвїчєв, 89.

Дїнамо 13 3 2 31-6 42

Чорноморєц	12	2	4	31-18	38
Дїпрє	11	2	5	37-12	35
ЦСКА-Борїсфєн	8	6	4	25-13	30
Мєтєлург	9	3	6	27-23	30
Карпатї	8	5	5	24-17	29
Зїрка-МЄБАС	8	5	5	19-15	29
Прикарпаття	7	5	6	26-26	26
Тєрєдє	8	2	8	20-21	26
Шхєтар	7	3	8	22-23	24
Таврія	6	4	8	27-24	22
Нїва Тр	7	1	10	20-22	22
СК Мїковїч	5	9	5	19-15	20
Крїєбєс	5	4	9	15-25	19
Нїва Вї	5	3	10	17-23	18
Крїємїнь	5	2	11	15-31	17
Волїнь	4	4	10	15-29	16
Зорє-МЄЛЄС	3	3	12	12-40	12

Цей тур можна свїяково назвати сїєвним. Аджє лїше на Рєспублїканськомє стадїоні полє відповїдалє вїмогам. До речї, голова оргкомїтє-

ту зі створення професіональної футбольної ліги в Україні Григорій Суркіс напередодні старту другого кола чемпіонату сказав журналістам, що однею з головних вїмог ПФЛ до клубів еїтїєї лїги будє названїє полє з підїрївною й максімуму зручностї на трибунах стадїона.

Ну, а самї динамїчї Кїєва лїше безрезєніє матчї проведуть на головній арєні країни. Надїдї вони вїступатимуть на власному стадїоні, де полє підїрївєтєся.

І щєб закінчїть розмову про чємпїона та лїдєра, скажу нїчєсь сїє про його матч із сїмферопольцями. Поєдинок мїє цїмї цїмї командам, щє склєпєлєся, звєдїдї відзначєтєся бєзкомпрїмісїєнїстє. Кїєвчє, переконанї, нїколи не забудуть про те, щє «Таврія» не дозволєла їм стати першїм чємпїонам незалежної України. І пїслє того вони рєгулярно карьєтує зухвалєчї. Так бєло і цїєго разу. Дїнамієвськї ансамблї вїдє згодїєвєнїє і ефєктно. Бєлїмїнам сподобалєся голє, забїтї Вїталїєм Косовськїм та Павлом Шкєпанєком. Обидва пробїли головою дуже кра-

Лоранд ТОТ: Молоді започаткували становлення нації...

НАДЗВИЧАЙНИЙ і Повноважний Посол Республіки Угорщини в Україні Лоранд Тот за освітою — юрист і філолог, захисник кандидатську дисертацію з проблем мистецтвознавства у Москві. Протягом років викладав у Угорщині в колишньому СРСР, вибачай історію і культуру слов'янських народів, зокрема українського. І не тільки тому, що наші країни — найближчі сусіди, а й тому, що, досліджуючи витoki духовності, він дійшов висновку: ми маємо багато спільного саме в царині становлення нації.

А розмова про це почалася не випадково: сьогодні національне свято угорського народу — День революції і боротьби за свободу 1848—1849 років.

Вважаємо, що спостереження пана посла будуть цікавими для наших читачів.

Середина XIX століття позначена прагненням свободи у європейських народів. Революційно настроєна молодь Угорщини, її духовна еліта — поети, письменники, мислителі — видили це прагнення у розвиток духовного життя, піднесення нації на європейський рівень. Вони знайшли однодумців у Чехії, Австрії, а також в Україні. Їх об'єднувала світла мета: щоб кожен народ, кожна нація зайняла в історії своє гідне місце. Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Ми-

кола Костомаров, Пантелеймон Куліш в Україні, Шандор Петефі, Михайл Берешморті, Ференц Кольчак (автор угорського гімну) — в Угорщині стали уособленнями нації. Шевченко і Петефі були і сучасниками, і ровесниками, але пристрастне слово, заклик до політичних дій в душах наступних поколінь.

Або ось такий цікавий факт: коли видання «Русалки Дністрової» українською мовою було заборонено випускати в Галичині, то воно побачило світ 1837 року в Пешті. Не випадково і те, що коли 15 березня 1849 року угорський народ

виступив проти гноблення Габсбурзької імперії, то вже за кілька днів по тому проти неї повстали і галичани.

Наше минуле дає підстави говорити, що маємо добру основу для співробітництва і контактів нині, щоб жити, багатіючи культуру одне одного, інтегруючись у галузі економічній.

Маленькі таємниці великої газети

СТАЛОСЯ так, що мов стажування в німецькій газеті «Франкфуртер алгемайне цайтунг» («ФАЦ») розпочалося саме тоді, коли туди на роботу прийшов молодий працівник Герхард Гнаука. Докладами творчих зусиль йому довелося у редакції підключити інформації. Завважу, що значні наші відомості були зафіксовані, а всі співробітники — редакторами.

А найпершим, з ким мене познайомив Герхард, був він сам. Цікає мене про його власну журналістську долю, а про Герхарда Гнаука як типового сучасного журналіста однієї з провідних західних газет. Звичайно, я спробував підняти власні здібності й досвід роботи в редакції за вимогами сучасного журналіста. Найперше, що впадає в око, до чого одразу не знаєш, як і поставитися, так це велика творча відповідальність редактора «ФАЦ» за допущення регіон, вибір теми, місце на полосу, а отже, й загалом — за газету. В такий спосіб журналіст утверджує власну інтелектуальну, а отже й особисту незалежність. Цей основоположний принцип діяльності редакції політичних новин «ФАЦ» — довіра до професіоналізму кожного працівника — найяска-

віше проявляється під час проведення редакційних планів.

На плануванні головую черговий по редакції, інколи ці обов'язки беруть на себе два співробітники. Вони й пропонують своє бачення полюс під суперубірку «Політика». Безперечно, керівник редакції теж бере участь в обговоренні. За ним — останнє слово, коли його підлеглі не знаходять компромісу, а буває це досить рідко.

Але чи не найцікавішим видається мені те, що «ФАЦ» має власний архів — найбільший серед газет такого рівня. Сполучку в ньому працював лише один співробітник сьогодні — близько 80 різних фахівців: від класичних архіваріусів до знавців комп'ютерної техніки. Більшість із них мають вищу освіту, кожний відстежує певні напрями. Крім того, щоб активніше

здійяти архівні дані до творчої роботи, в редакції «акредитовано» змінного архіваріуса. Його робоче місце поряд з колегами журналістами.

І відпочити ніколи. — каже співробітник архіву Юрген Шайперс. — то доводитися звернутися до комп'ютерної бази даних за підказом, який стосується недалекого минулого, то, якщо там потрібної інформації немає, податися до текстового архіву.

Про багатство й досконалість останнього можна судити не з чужих слів, а з власного знайомства із фондом, де є окрема папка під назвою «Україна в югославському конфлікті».

На прикладі «Франкфуртер алгемайне цайтунг» можна простежити й тенденції, притаманні у сьогоденні процесам у засобах масової комунікації Німеччини. Коли доводилося спілкуватися на цю гостру тему з німецькими колегами, то більшість із них зауважу-

вали на монополізації інформаційного простору країни. Цікаво, що деякі мов співрозмовники говорили про це з сумом, інші — як про нормальний розвиток подій. Суть згаданої тенденції не в тому, що великі видання «поглинають» менші, як то традиційно ми уявляємо. Сьогодні ніхто нікому не перекриває інформаційний кишень чи з відвертим зухвалством переманює читачів. Проте великі видання прагнуть перевернути менші впливових колег на власну інформаційну орбіту. Робиться це цивілізованими методами: від акціонування до створення спільних підприємств, де головну скрипку грають менші. А загалом німецька преса обрала той напрям, у якому рухається нація: зміцнення власної державності в стрімко мінливому інформаційному світі, в союзі з іншими європейськими країнами.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Редакція «ГУ» висловлює подяку представництву Фонду Конрада Аденауера в Києві, його керівниці доктору Манфреду Ломану за надану можливість автору стажуватися в «Франкфуртер алгемайне цайтунг».

Тетяна ІВЖЕНКО, УНІАР (з Москви, спеціально для «Голосу України»)

Лебедь — найкраща кандидатура на пост російського президента? Принаймні, він сам так вважає

Колішній командуючий 14-ю російською армією в Придністров'ї, а тепер — депутат Державної Думи РФ Олександр Лебедь 13 березня провів першу передвиборчу прес-конференцію як претендент на кандидатуру на пост президента Росії.

Пан Лебедь, висловив впевненість, що 1 мільйон підписів росіян, які необхідні для реєстрації його кандидатури Центризбиркомом РФ, буде зібраний до кінця цього місяця. «Я справді беру участь у президентській кампанії, — зазначив Олександр Лебедь. — Нам потрібен президент усіх громадян країни, який був би навіть не в політичному центрі, а над центром. Він має бути привабливий як для правих, так і лівих, як для «червоних», так і «білих», як для комуністів, так і демократів. Вважаю, що в мене є достатньо високі шанси на перемогу».

Таке твердження депутат Держдуми пояснює тим, що після парламентських виборів у Росії «політичні фланти себе продемонстрували і вичерпали свої можливості». «Якщо до влади прийдуть «червоні» — «білі» підуть у партизани, і навпаки, — вважає колишній командуючий російської армією. — Ми ж так можемо організувати чергову градіозну «потовску»! А Російська держава вичерпала ліміт катаклізмів і вогонь за дві війни, як свідчать різні дані, втратив становить 70-75 мільйонів чоловіків. Тому ми більше не поліземо в білку ні в 20-му, ні в 21 столітті».

Як майбутній кандидат на пост президента Олександр Лебедь, за його словами, розпочав діяльність у двох напрямках. Перший із них — економічне реформування, основою якого, на думку пана Лебеда, має бути створення антикризового штабу при президенті РФ. Він мусять жити заходів для повернення в Росію всіх незаконно вивезених за її межі коштів. «Дані суперечливі: від 400 до 600 мільярдів доларів. Це на той час, коли інвестиційний капітал усіх «буржуїнів» — 360 мільярдів! Я, звісно, не обираю ні за ким бігати з мечем, нікого не змушуватиму повернути гроші, але на пільгових умовах, під певні гарантії вони самі захочуть ті кошти повернути», — впевнений Олександр Лебедь.

Другий напрямок діяльності претендента у кандидатуру на пост президента РФ полягає в реформуванні російської армії. У випадку неадапції на президентських виборах колишній командуючий армією планує повернутися до російських збройних сил. «Мені відомо, як мінімум, чотири варіанти розкладки по різних «тіньових кабінетах». В одному з них я — перший віцепрем'єр з питань силових структур; у другому — міністр оборони; у третьому — міністр внутрішніх справ... Щось таке є в мені, мабуть, каральське... У черговому варіанті я теж міністр оборони. Я — професіонал. Але ніякі амбіції вищі за міністерські».

Експрес-інтерв'ю

Уряд Британії має надію...

ПЕРШИЙ в Україні аукціон земель та майна відбудеться в колективному сільськогосподарському підприємстві імені Леніна, що в Донецькій області. А організували його за участі британського урядового фонду мов-ху.

Кореспондент «ГУ» попросив розповісти про це другото секретаря посольства Великобританії в Україні Джудит ГАРДІНЕР.

Аукціон (а всього їх у Донецькій області буде проведено три) є кульмінацією проекту фонду мов-ху з земельної реформи та реструктуризації ферм,

який фінансує британський уряд. Метою цієї пілотної програми є підготовка законної основи для зміни форм власності кошиків колосів і грядочок. В результаті буде засновано нові приватні сільськогосподарські підприємства, спроможні працювати в умовах ринкової економіки. Уряд Британії та посольство в Україні мають надію, що цей проєкт стане зразком земельної реформи у нашій країні.

Слід відзначити, що наші партнери з великим інтересом поставилися до організації аукціону. Особливу подяку посольство висловлює голові Донецької обласної Ради панові Щербаню — за повну підтримку проєкту.

Володимир СТРОЙ, «Голос України» (з Риги)

Мови не знаю, та мовчати не можу...

ПРАВА громадян некорінної національності — «аулобена» тема в Латвії. Останніми роками про неї намагалися говорити зовсім мало, менше, ніж не застосувати спонук, щоб того складні стосунки в республіці. Та «замовчати» проблему не впадає.

На захист національних меншин уже виступила й латиська інтелігенція. Тринадцять громадських діячів і науковців, серед яких голова Спілки письменників В.Авотиньш і головний редактор культурологічного журналу

Л.Брієдіс, підписали звернення до президента Гунтиса Улманіса.

Усі ті, хто стояв біля витоків латиського пробудження 1988 року, тепер піднялися на захист національних меншин. Вони вважають, що методи засвоєння державної мови «категоричні» та «репресивні». І в лоді інших національностей один вихід: або асиміляція, або неписемність. Вибирати, вільний громадянин республіки!

Те, що без знання мови національний меншинам, що становлять 34 відсотки насе-

лення, ніколи не інтегруватися до латиського суспільства, збагнути вже й у... Швеції. Поки різні чиновники провадять тверду національну політику, Стокгольм, приміром, надає Латвії 770 тисяч доларів США на програму навчання нелатиських державних мов. Для чого? Заступник міністра закордонних справ Швеції П.Шорі відповів просто: «Коли велика частина суспільства через недостатнє знання мови стає громадянином другого ґатунку, виникає соціальна напруга, а це впливає на безпеку всього регіону».

Залашити слід

Ліцензія МВС України: Київ № 0083, Харків № 0032

Графика.М

■ ВИГОТОВЛЕННЯ
■ ЗОБРАЖЕННЯ БУДЬ-ЯКОЇ СКЛАДНОСТІ
■ ЛАЗЕРНА ТЕХНОЛОГІЯ
■ СУЧАСНА ОСНАСТКА

trodax & COLOP

Київ, пр. Перемоги, 16. Тел. 274 1050, 274 4134
Харків, пр. Леніна, 23. Тел. 30 21 П, 40 90 43

ПЕЧАТКИ
ШТАМПИ

ІВАЛІА
ТОРГОВИЙ ДІМ

ПРАЙС-ЛИСТ от 22.02.96 г.
МЕБЕЛЬ ДЛЯ ДОМА И ОФИСА
фабрика BLACK RED WHITE

№ п/п	название изделия	I	II	III	IV
1	Стелка Aselita 3.60	450	439	379	379
2	Стелка Diana 3.20	445	435	373	364
3	Стелка Dominka 3.60	444	434	372	363
4	Стелка Junior 3.00 III	380	369	322	315
5	Стелка Magnet 4.45	759	739	637	630
6	Стелка Magnet 3.55 mini	549	529	465	455
7	Стелка Prima 3.15	359	349	302	295
8	Стелка Wiktorina 4.05	639	619	534	524
9	Стелка Wiktorina 3.60	529	509	442	435
10	Стелка Wilina 3.15	374	364	317	310
11	Стелка Ostok 3.60	462	452	390	382
12	Стелка Shoh 3.60	637	617	533	525
13	Стелка Экстра	749	729	629	620
14	Кувин 2.80	308	298	258	252
15	Шкаф с зеркалом Szafa 0.80 z lustami	182	172	149	142
16	Шкаф с отделкой Szafa 0.80 z lakami	148	138	120	112
17	Шкаф Szafa 0.80 z glazka	110	100	87	80
18	Шкаф с зеркалом Szafa 0.40 z lustami	124	114	97	90
19	Шкаф с отделкой Szafa 0.40 z lakami	103	93	81	75
20	Шкаф Szafa 0.40 z glazka	85	75	66	65
21	Стол 1.50 с дополнительной плитой	105	95	80	79
22	Стол 1.50	101	91	79	75
23	Стол 1.20 с дополнительной плитой	95	85	71	69
24	Стол 1.20	85	72	67	65
25	Полка 2.05	71	61	53	53
26	Столик RTV-1	70	65	62	57
27	Стол 1.20 с подставкой	91	81	71	71
28	Стол PPI 1.20	97	87	76	75

ОБОЗНАЧЕНИЯ ЦЕНОВОЙ СЕТКИ ПО ГРАФАМ:

графа I - розничная цена;
графа II - отсрочка платежа до 15 дней;
графа III - покупка от 2-х до 5-ти тыс.;
графа III - покупка от 5-ти до 15-ти тыс.;
При покупке свыше 15-ти тыс. - специальная скидка;

Каталоги Вы можете получить по почте или по факсу (044) 227-73-05; 227-73-16

1. Предоплата до 30% в зависимости от объема

2. Сроки доставки оговариваются по каждой поставке, максимально - 20 дней.

P.S. Ищем партнеров для организации выставки и продажи в г. Киеве и других областных центрах Украины.

Украинский промышленно-инвестиционный концерн
предлагает со склада в Киеве:

В широком ассортименте
запасные части и стекла
к автомобилям
ГАЗ, ЗИЛ, УАЗ, ИЖ,
Волга, Москвич, РАФ.

Для крупнооптовых покупателей
предусмотрена система скидок.

Тел. в Киеве: (044) 462-58-08 (многоканальный),
462-54-70, 561-44-00. Розничная продажа 561-44-83

Объявление о продаже акций и облигаций

Сельскохозяйственное Открытое
акционерное общество «Контрольные
Обладания», ЗКПО 19367476,
уставный фонд — 158,0 млрд. кр.,
имеющее в пользовании 2675,5 га
земли, освобожденное от уплаты
налога на прибыль по ноябрю 1999
года, предлагает к продаже:

1. Облигации на предъявителя в объеме 1960
шт., срок выпуска с 1 марта 1996 года, срок
погашения 1 марта 1998 года. Стоимость одной об-
лигации — 100 \$US. Проценты выплачиваются
ежеквартально в размере 18% годовых от стои-
мости облигации.

2. Простые акции на предъявителя второго
выпуска в объеме 3000 шт., стоимость одной ак-
ции — 70,67 \$US. Выплата дивидендов произво-
дится ежеквартально в размере не менее 12% го-
довых от стоимости акции.

Покупатели оплачивают стоимость облигаций
и акций в национальной валюте Украины по курсу
НБУ на день продажи.
Продолжение о покупке акций и облигаций
прошу направлять: г. Киев, ул. Энтузиастов,
5, офис 165; тел. 555-87-14; т/факс 544-92-11 с 9-
00 до 18-00.

- ✓ дизельні агрегати ААД
- ✓ напівавтомати
- ✓ трансформатори
- ✓ генератори
- ✓ спецодяг та інвентар
- ✓ електроди та дрін

Послуги ремонту та обслу-
жки транспорту **ОБЛАДНАННЯ**

г. Київ, вул. Горького, 56, Тел. /044/ 261-08-58
ТІЗ 261-51-11
ім. Б.О.Патона, 261-58-94
жорнул №2 факс: 227-27-26

IRELLI

ІНТА КИЇВ
ОФІЦІЙНИЙ
ДИСТРИБ'ЮТОР

З 18.03 по 31.03

Розпродаж

Роздільний продаж:
Київ, Запівне шосе, 25, «Сервіс Полх».
Тел.: (044) 268-3785, 268-8026.

Оптові поставки та замовлення:
Київ, вул. Снічного постання, 11А
Тел.: (044) 290-4248, 290-4033.

**АВТОПОКРИШОК
ЗІ СКЛАДУ В
КИЄВІ**

ЗНИЖКА 10%

Иногда одна единственная деталь
играет **РЕШАЮЩУЮ** роль!

Запчасти производства Великобритании
по **НИЗКИМ** ценам **Крупным**
для любых иномарок и автомобилей ВАЗ **и мелким оптом**

Звоните в «Автотрейдинг»

22-167-22

Портрет

«ВИШИВАЛА... З ТРИВОГОЮ ПОПОЛАМ»

Марія Федорівна Гораніна не воювала. Відома залишилася для нас не в дитячих спогадах. Але доля її «помічана» війною — 22 червня. Тож переконана, що зберегти пам'ять і застерігти — це послана й... місія.

Вона пережила — вишивала. Спершу до 50-річчя визволення Києва вишила сорочку — точну копію тієї, що подарувала їй, восьмилітній дівчинці, 1941 року єврейська жінка, Ганна Байнер, сім'ю якої врятувала родина Шевчуків (брат

Марії Федорівни, за чоловіком Гораніної). І збрала на тій вишиванці автографи всіх героїв Радянського Союзу, котрі приїхали до столиці на святкування. А Ганну сорочку, яку берегла як сімейну реліквію, разом з медаллю Ізраїлю «Бабин Яр» за врятування єврейської сім'ї Марія Гораніна передала до музею Великої Вітчизняної війни (про це свого часу вже писав «Голос України»).

Потім дитячі спогади змалювалися ще й у вишитому «синім платочку» у вигляді платяної відомої пісні.

Нещодавно Марія Гораніна прийшла до редакції зі своєю, як каже, українською «синьою хустинкою». Прийшла не випадково, а щоб привітати своїх земляків з ювілейною датою: 90 літ тому, 11 березня народилася жінка, ім'я і пісні якої стали символом пережитого, — та сама Клавдія Іванівна Шулженко.

Ця хустинка вже друга за ліком. Першу Марія Гораніна подарувала Калітову. А другою вона вітала жінку Поїзда миру Гельсінкі—Пекін, учасницю Всесвітнього жіночого форуму у Пекіні.

У Марії Гораніної є своя, проста і водночас зворушлива ідея прилучитися до ювілейних заходів: виготовити за зразком її хустини сувеніри, які стали б приємним подарунком для ветеранів до 55-ї річниці початку Великої Вітчизняної.

Попереду у Гораніної нове «завдання» — до річниці трагедії у Бабиному Яру вона готує ланцю з своїх двох сорочок, між якими вишиє маленький зелений листочок. Зелений — єдиний колір, що не зберігся на тій пам'ятній вишиванці Ганни Байнер, колір життя.

Ось, що хотілося запитати у Марії Гораніної: чому це поденне поперення до минулого? Що хоче вона сказати своїми сорочками, кісетами, хустинками нам, поколінням, що знало війну лише з книг та розповідей, спогадів та слів бабусь і дідусів?

А, може, саме вони допоможуть зрозуміти те покоління і повернутися обличчям до нього...

Юліана ШЕВЧУК.

На знімку: Марія Гораніна та П. «Синький скромний платочок».

Фото Юрія ВЕНГЕРЩА.

Про те, що було і буде

«Ногою свело» у Києві

Московський гурт «Ногою свело» протягом минулого року з'явився з розуму підлітків на всіх постсовєтських територіях. Хіт «Хара Мамбур» став справжнім гімном сучасної молоді. І ось 16 березня у столичному Палаці спорту на десерт «Кубка Дерзотності-96» АТ «Україна-Холдинг-Літ» задовольнить київську публіку спілкуванням з «близькозакордонними» музикантами.

На запитання, чому їхня музична команда має таке «судорожне» ім'я, соліст Максим Покровський парює: «Добре, що звело ногу. Пріше, якщо — голу...»

«Любов з придурком» у Запоріжжі

Виставу найекстравагантнішого режисера Романа Віктура за п'єсою італійського драматурга

Вікторіо Франческо «Любов з придурком» побачили запоріжці. Вперше! Завдяки Харківському центру імені Лєса Курбаса, який організував приїзд митця. В інтер'ю міській газеті «Наш город» Роман Григорович зазначив: якщо після спектаклю відує контакт із глядачами, то — бути новим зустріччям.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Мистецтво бачити

Під такою назвою у суботу в Національному художньому музеї Київська організація союзу фотографів України та творче об'єднання «Нова культура» презентуватимуть виставку, яка наочно продемонструє симбіоз та взаємний вплив фотографії й інших нових (відеоарт, комп'ютерна графіка), а також традиційних (живопис, графіка, скульптура) засобів творення візуальних зображень.

«Vision Art», спонсором якого є Центр народної творчості «Топак» та супермаркет «T&S», ознайомить аудиторію з елітарними діями культури різних стилів і напрямів, жанрів і технікою останніх років.

Погода на вихідні

15 — 17 березня в Україні утриматиметься холодна погода, яку обумовлюватиме антициклон зі сходу. Істотних опадів не очікується. Вітер південно-східний 7 — 12 м/сек. Температура вночі 7 — 12, при проясненні похолодає 13 — 16 градусів морозу, вдень 0 — 5 морозу. На півдні країни та на Закарпатті вночі 3 — 8 морозу, вдень від 2 градусів морозу до 3 тепла. На дорогах країни ожеледиця.

На Київщині утриматиметься холодна погода без опадів. Температура вночі 7 — 12, похолодає 13 — 16 градусів морозу. Вдень 0 — 5 градусів морозу.

Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз на 18—24 березня

Початок наступного тижня збігається з новим місяцем, тому будь-які фізичні чи розумові переваження небажані, особливо у першій його половині. Це пов'язано з певним спадом життєвості, заповненням реакції організму, тому ваша активність має плавню наростати до кінця тижня. Друга половина тижня чудова для підприємливих людей, які сміливо можуть демонструвати свої здібності, особливо це стосується тих, хто народився наприкінці календарного місяця.

Овен (21.03—20.04). Ваші духовні орієнтири на цьому тижні мають бути чітко визначені, бо від цього залежить успіх вашої діяльності. В кінці робочого тижня ваші досягнення безпосередньо будуть пов'язані з вашою активністю та компетентністю, особливо це стосується народжених у березні.

Телець (21.04—20.05). Не втрачайте оптимізму протягом усього тижня. Якщо ви народилися в квітні, то сміливо розширюйте сферу своєї діяльності. Намагайтеся, щоб ваші рішення відзначалися оригінальністю.

Близняки (21.05—21.06). Вам необхідно поводитися обачливо, підвищити вимогливість до себе заради уникнення стресового стану. Найдаліші для вас дні — п'ятниця та субота.

Рак (22.06—21.07). Під час реалізації ваших задумів вам краще більше покладатися на своїх партнерів. Не виключено, що народжені у червні на цьому тижні можуть відчувати себе дещо послабленими, тому не плануйте надмірних навантажень.

Лев (22.07—22.08). Ви маєте врахувати дещо підвищену ймовірність виникнення стресових ситуацій, тому ваша поведінка має вирізнятися раціональністю. Найсприятливішим часом мають стати вихідні. Леви, що народилися в липні, у ці дні мають найбільші шанси врегулювати стосунки з чоловіком чи дружиною.

Діва (23.08—22.09). До дня весняного рівнодення і в неділю намагайтеся не переважувати свій організм. Решта часу досить сприятлива. Для народжених у середині вересня найдалішою має стати п'ятниця, а для народжених у серпні — субота.

Терези (23.09—22.10). Найбільшу увагу слід приділяти хронічним захворюванням. Важливим вам може здатися початок тижня, а легшою — неділя. У діловому житті вашим гаслом має стати компетентність.

Скорпіон (23.10—22.11). Тиждень може видатися досить важким для Скорпіона, але, можливо, це лише ваші суб'єктивні відчуття. Участь у презентації вашої фірми, проведення різноманітних виставок і високі рівні поінформованості — ось, що вам потрібно.

Стрілець (23.11—21.12). Хоч як це дивно, але найбільше уваги до себе ви можете привернути під час відпочинку. Речі, які ви купуєте на цьому тижні, обов'язково мають бути престижні.

Козерог (22.12—20.01). Народженим у грудні слід мати на увазі, що організм не варто переважувати у цей не особливо сприятливий для них період. Непогодний час для оформлення устаточних документів.

Водолій (21.01—19.02). Найдаліший день для вас буде неділя, особливо, якщо ви народилися у січні. Будь-які ваші зусилля цей день мають увінчати успіхом. А загалом вам краще більше відпочивати, щоб накопичити достатньо сил для цього зоряного часу.

Риби (20.02—20.03). Весь тиждень ви можете вважати для себе досить важким, особливо період з 21 по 23 березня. Якщо найбільше ви прагнете свободи, то для здійснення цього важко знайти кращий час. Зверніть більше уваги, ніж звичайно, на свій стан у неділю.

Афіша вихідних днів

● **Київ**
Національна опера: субота — балет Х.Левенхольда «Сільфіда»; неділя — балет Л.Мінкуса «Дон Кіхот».

● **Сімферополь**
Державний академічний російський драматичний театр імені М.Горького: субота — В. Пікуль «Фаворит»; неділя (камерна сцена) — А. Арбузов «Земну життя пройда до половини».

● **Чернівці**
Музично-драматичний театр імені О.Кобилянської: субота

— В.Винниченко. «Розплата»; неділя — С.Яричевський. «Любов на лаві».

Початок вистав о 19 год.

Одеса

Академічний театр опери та балету: субота — опера Ж.Бізе «Кармен»; неділя — опера П.Масканьї «Сільська честь».

Донецьк

Обласний музично-драматичний театр: субота — «Дерева помирають стоячи», п'єса на 2 дії; неділя — «Вчитель танців», комедія. Початок вистав о 17 год.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефонфакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст відомості інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не закликає поділяти погляди авторів публікацій.
• За точність вихідних фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 354773.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 58.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311049.